

**แนวทางการขับเคลื่อน
โครงการพัฒนา
เกษตรกรรมยั่งยืน
(เกษตรทฤษฎีใหม่)**

**ปีงบประมาณ
พ.ศ.**

2566

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

การดำเนินงานโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนแนวทางการผลิตสินค้าไปสู่ระบบเกษตรปลอดภัยในพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่ มุ่งเน้นส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรในการเข้าสู่ การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ครอบคลุมห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) และพัฒนาต่อยอดให้มีความสามารถยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยได้อย่างยั่งยืน เพื่อให้เป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรปลอดภัย

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตร และเกษตรกรรมยั่งยืน จึงได้จัดทำแนวทางการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์และอำนวยความสะดวกได้เป็นอย่างดี

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน
พฤษภาคม 2565

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	2
สารบัญ	3
ส่วนที่ 1 โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	4
• โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	4
• แนวทางการขับเคลื่อนโครงการฯ	6
• แผนการดำเนินงานโครงการฯ	7
• ขั้นตอนและวิธีการดำเนินโครงการฯ	8
• กลไกการบริหารโครงการฯ	17
ส่วนที่ 2 การถ่ายทอดองค์ความรู้ และการสนับสนุนเกษตรกร	19
• การถ่ายทอดองค์ความรู้	19
• การสนับสนุนปัจจัยการผลิต	24
• การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย	24
• การส่งเสริมการตลาด	26
ส่วนที่ 3 การติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน	27
• การติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน	27
• ขั้นตอนการติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน	28
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	
• คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ 2386/2562 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ลงวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562	
• คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ 978/2564 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอและคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564	
ภาคผนวก ข	
• แบบฟอร์มข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ	
• แบบฟอร์มรายงานความก้าวหน้าการดำเนินโครงการฯ	

ส่วนที่ 1

โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

หลักการและเหตุผล

เกษตรทฤษฎีใหม่ คือ ระบบการเกษตรที่มีกิจกรรมการผลิตหลายชนิดในพื้นที่ขนาดเล็ก โดยมีการแบ่งสัดส่วนพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน (1) พื้นที่เก็บน้ำ ประมาณ 30% (2) พื้นที่ปลูกข้าว ประมาณ 30% (3) พื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น ประมาณ 30% (4) พื้นที่สิ่งปลูกสร้าง ประมาณ 10% โดยสามารถปรับสัดส่วนพื้นที่ และเพิ่มเติมกิจกรรมการผลิตได้ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้มากที่สุด เพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารและการบริหารจัดการที่ดินและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับการเกษตรในพื้นที่ขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของเกษตรกรรมยั่งยืน (คู่มือการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ (5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ถวายในหลวง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2564 และโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่มาเป็นแนวทางในการดำเนินโครงการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร และสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในท้องถิ่นให้มีความมั่นคงในการเป็นแหล่งผลิตอาหาร เพื่อมุ่งสู่ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

สถานการณ์ปัจจุบัน ผู้คนหันมาใส่ใจสุขภาพมากขึ้น จึงมีการเลือกบริโภคอาหารที่มีประโยชน์และปลอดภัยต่อร่างกาย ส่งผลให้แนวโน้มของตลาดสินค้าปลอดภัยเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมีนโยบายให้ความสำคัญเรื่องคุณภาพมาตรฐานอาหารปลอดภัย (Food Safety) โดยกำหนดในแผนแม่บทย่อยเกษตรปลอดภัยตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ใช้กรอบแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ในการจัดทำโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่) มุ่งเน้นให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนแนวคิดการผลิตสินค้าระบบเกษตรปลอดภัยในพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่ โดยบูรณาการระหว่างหน่วยงานร่วมกันพัฒนาต่อยอดเกษตรกรรายเดิมให้มีความสามารถในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ได้อย่างยั่งยืน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรรายใหม่ในการเข้าสู่การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ครอบคลุมห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) อย่างครบวงจรเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรปลอดภัยได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และน้อมนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการพัฒนาพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่
2. เพื่อเตรียมความพร้อมและส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน

เป้าหมาย

1. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้หลักเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้น 10,900 ราย
2. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมเข้าสู่กระบวนการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาไปสู่เกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นก้าวหน้า 788 กลุ่ม

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้หลักเกษตรทฤษฎีใหม่เพิ่มขึ้น
2. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมเข้าสู่กระบวนการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาไปสู่เกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นก้าวหน้า

ระยะเวลาดำเนินโครงการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

หน่วยงานรับผิดชอบ

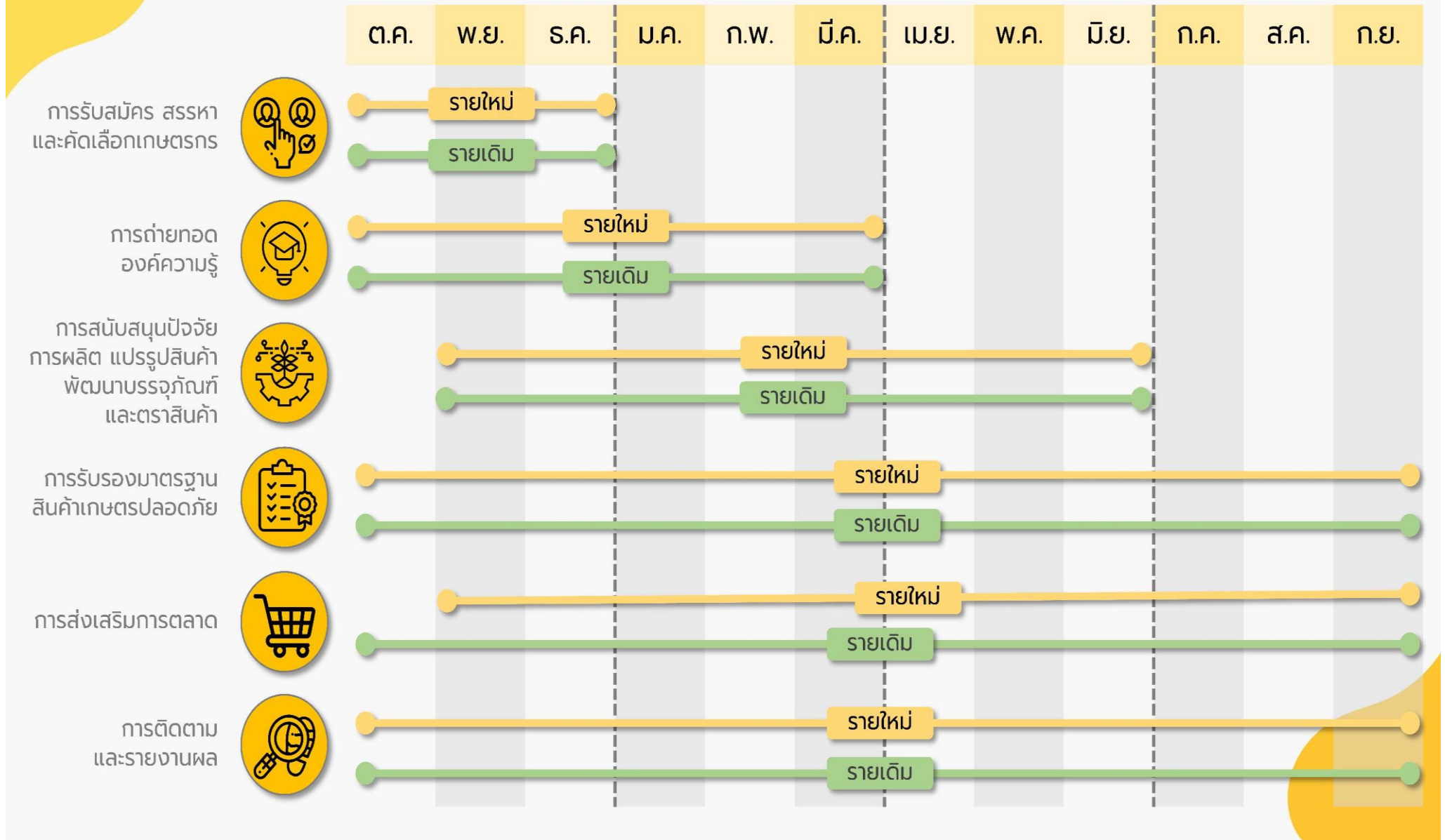
หน่วยงานหลัก : สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หน่วยงานสนับสนุน : กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมหม่อนไหม กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

แนวทางการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

แผนการดำเนินงานโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนเกษตรทฤษฎีใหม่ ปีงบประมาณ 2566

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินโครงการพัฒนาเกษตรกรรายยั่งยืน (เกษตรกรทฤษฎีใหม่) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน		หน่วยงาน	ระยะเวลา
	เกษตรกรรายใหม่	เกษตรกรรายเดิม		
1. การกำหนดเป้าหมาย	เป้าหมาย 10,900 ราย แบ่งเป็น 1) เกษตรกรในพื้นที่ ส.ป.ก. เป้าหมาย 900 ราย 2) เกษตรกรที่ผ่านการคัดเลือกโดยเกษตรกรและสหกรณ์จังหวัดร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่เป้าหมาย 10,000 ราย โดยคัดเลือกจากเกษตรกรที่มีแหล่งน้ำหรือสระเก็บน้ำที่เพียงพอต่อการทำเกษตรและเกษตรกรที่มีการทำกิจกรรมด้านการเกษตร ปลูกพืช และทำนาข้าวเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว	เป้าหมาย 788 กลุ่ม คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรจากกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ 1) กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ (โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่) 2) กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ที่ขับเคลื่อนโดยกรมปศุสัตว์ 3) กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม 4) เกษตรกรอื่น ๆ ที่มีการผลิตในรูปแบบเกษตรกรทฤษฎีใหม่อยู่แล้ว เช่น โคก หนอง นา โมเดล เป็นต้น	สป.กษ. และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ตุลาคม – ธันวาคม 65
2. การรับสมัครสรรหา และคัดเลือกเกษตรกร	วิธีการรับสมัครและสรรหาเกษตรกร : 1) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ดำเนินการรับสมัครเกษตรกร 2) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ประสานรายชื่อเกษตรกรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น	วิธีการสรรหาและคัดเลือกเกษตรกร : 1) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดรวบรวมรายชื่อกลุ่มเกษตรกรจากกลุ่มเป้าหมายเกษตรกรรายเดิม 2) จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรกลุ่มใหม่จากเป้าหมายเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในปีที่ผ่านมา รวมถึงเกษตรกรทั่วไปที่ทำกิจกรรมในรูปแบบเกษตร	กษ.จว. และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ตุลาคม – ธันวาคม 65

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน		หน่วยงาน	ระยะเวลา
	เกษตรกรรายใหม่	เกษตรกรรายเดิม		
	สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดิน วิธีการคัดเลือกเกษตรกร : เกษตรกรและสหกรณ์จังหวัดบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่คัดเลือกเกษตรกรที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ ตามคุณสมบัติเบื้องต้น ดังนี้ 1) มีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเอง หรือพื้นที่เช่า หรือพื้นที่ที่มีหนังสือยินยอมให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อการเกษตรถูกต้องตามกฎหมาย 2) มีพื้นที่สำหรับปลูกข้าว 3) มีการปลูกพืชในพื้นที่อยู่แล้ว เช่น ผักสวนครัว ไม้ผล สมุนไพร 4) มีแหล่งน้ำหรือสระเก็บน้ำสำหรับการเพาะปลูกพืช การปศุสัตว์ การประมงซึ่งได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน ดังนี้ 4.1) กรมพัฒนาที่ดิน เช่น โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	ทฤษฎีใหม่ที่มีความประสงค์จะรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาเป็นเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นก้าวหน้า วิธีการคัดเลือกเกษตรกร : เกษตรกรและสหกรณ์จังหวัดบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่พิจารณาจัดชั้นกลุ่มเกษตรกรตามศักยภาพของกลุ่มประกอบด้วยแนวทาง ดังนี้ กลุ่ม A คือ เกษตรกรที่รวมกลุ่ม มีความเข้มแข็งสามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม เชื่อมโยงตลาด เชื่อมโยงแหล่งเงินทุน <u>แนวทางพัฒนา</u> การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและเพิ่มช่องทางการตลาด ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ กลุ่ม B คือ เกษตรกรที่มีการรวมกลุ่มเพื่อการผลิตการตลาด <u>แนวทางพัฒนา</u> การรวมกลุ่มเพื่อลดต้นทุนการผลิต		

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน		หน่วยงาน	ระยะเวลา
	เกษตรกรรายใหม่	เกษตรกรรายเดิม		
	4.2) หน่วยงานอื่น ๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 4.3) หน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น งบประมาณของจังหวัด กลุ่มจังหวัด กอ.รมน. เป็นต้น 4.4) เกษตรกรประสงค์จะขุดสระเอง 5) แหล่งน้ำหรือสระเก็บน้ำของเกษตรกร ในข้อ 2) และ 3) ควรมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำ ให้มีความเหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกพืช การปศุสัตว์ และการประมง ทั้งนี้ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเป็นผู้ที่ ขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานที่กำกับดูแลแต่ละด้าน ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือกรณียังไม่ ขึ้นทะเบียนฯ เกษตรกรต้องดำเนินการขึ้น ทะเบียนฯ ภายหลังได้รับคัดเลือกเข้าโครงการฯ เมื่อเกษตรกรและสหกรณ์ จังหวัดร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาคัดเลือกเกษตรกร ที่มีความสนใจเข้าร่วมโครงการฯ พร้อมจัดลำดับ ผู้ที่มีความพร้อมมากที่สุดไปน้อยที่สุดแล้ว จัดส่ง รายชื่อทั้งหมดให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เพื่อให้สำนักงานปลัดกระทรวง	กลุ่ม C คือ เกษตรกรรายเดี่ยวที่เข้าร่วมโครงการ เกษตรทฤษฎีใหม่ (5 ไร่สวน สิบสวน เกษตรทฤษฎีใหม่ ถวายในหลวง) โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกร ทฤษฎีใหม่ หรือเกษตรกรอื่น ๆ ที่ทำ กิจกรรมการเกษตรในรูปแบบ เกษตรทฤษฎีใหม่ <u>แนวทางการพัฒนา</u> ส่งเสริมให้เกิด การรวมกลุ่ม		

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน		หน่วยงาน	ระยะเวลา
	เกษตรกรรายใหม่	เกษตรกรรายเดิม		
	เกษตรกรและสหกรณ์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดเป้าหมายของแต่ละจังหวัด			
3. การถ่ายทอดองค์ความรู้	ส่วนกลาง 1) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ส่งรายชื่อเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่ผ่านการคัดเลือกตามคุณสมบัติที่กำหนดให้กรมที่เกี่ยวข้อง 2) กรมที่เกี่ยวข้องส่งรายชื่อเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ให้หน่วยงานในระดับจังหวัดเพื่อใช้เป็นเป้าหมายในการบูรณาการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรร่วมกัน 3) มอบหมายให้กรมปศุสัตว์ และกรมประมง เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดทำแผนฝึกอบรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4) สำหรับการจัดอบรมเกษตรกรในพื้นที่ ส.ป.ก. ให้ ส.ป.ก. เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดทำแผนฝึกอบรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เกษตรกรและสหกรณ์จังหวัดร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่บูรณาการกิจกรรมและหลักสูตรการอบรม / ถ่ายทอด โดยกำหนดหลักสูตร 1) ส่งเสริมการรวมกลุ่มและการพัฒนากลุ่ม 2) การพัฒนาการตลาด 3) เทคโนโลยีการแปรรูปสินค้าเกษตร 4) การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย ทั้งนี้ หลักสูตรการอบรมเกษตรกรให้หน่วยงานในพื้นที่พิจารณาตามความเหมาะสม	หน่วยงานหลัก : กป. ปศ. ส.ป.ก. หน่วยงานสนับสนุน : ส.ป.กษ. ตส. มม. กษ. กสก. พต. วก. มกอช.	ตุลาคม 65 – มีนาคม 66

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน		หน่วยงาน	ระยะเวลา
	เกษตรกรรายใหม่	เกษตรกรรายเดิม		
	ส่วนภูมิภาค 1) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดประสานปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด ปศุสัตว์ที่ดินจังหวัด ฯลฯ ร่วมกันจัดทำแผนฝึกอบรม และหลักสูตรการอบรมในรูปแบบบูรณาการร่วมกัน 2) ทั้งนี้มอบหมายให้ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดทำแผนฝึกอบรม โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมบูรณาการ 3) สำหรับการจัดอบรมเกษตรกรในพื้นที่ ส.ป.ก. ให้ปศุสัตว์ที่ดินจังหวัดเป็นเจ้าภาพหลักในการจัดทำแผนฝึกอบรม โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมบูรณาการ หมายเหตุ : กำหนดหลักสูตร หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักสูตรส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านพืชข้าว ประมง ปศุสัตว์ หม่อนไหม การปรับปรุงบำรุงดิน การจัดทำบัญชีครัวเรือน หรือด้านการเกษตรอื่น ๆ ตามภารกิจของหน่วยงานและตามความต้องการของเกษตรกร			

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน		หน่วยงาน	ระยะเวลา
	เกษตรกรรายใหม่	เกษตรกรรายเดิม		
	3) การเตรียมความพร้อมสู่การรับรองมาตรฐานความปลอดภัย ทั้งนี้ หลักสูตรการอบรมเกษตรกรให้หน่วยงานในพื้นที่พิจารณาตามความเหมาะสม			
4. การสนับสนุนปัจจัยการผลิต	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดองค์ความรู้ และขยายผลต่อยอดการทำการเกษตรให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ภายใต้วงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร เช่น 1) ปัจจัยการผลิตด้านข้าว โดยกรมการข้าว 2) ปัจจัยการผลิตด้านปศุสัตว์ โดยกรมปศุสัตว์ 3) ปัจจัยการผลิตด้านประมง โดยกรมประมง 4) การจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่ม เช่น กลุ่มการแปรรูปสินค้าเกษตร กลุ่มการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า กลุ่มการตลาด เป็นต้น โดยเชื่อมโยงกับงบประมาณของแต่ละหน่วยงานได้รับ หรือแหล่งงบประมาณอื่น เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กลุ่มจังหวัด สถาบันการศึกษา เป็นต้น	กข. ปศ. กป. ตส. พด. กสก. มม.	พฤศจิกายน 65 – มิถุนายน 66
5. การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย	ตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย (GAP เกษตรอินทรีย์ PGS) แก่เกษตรกรในรายที่มีความพร้อม ดังนี้ เกษตรกรและสหกรณ์จังหวัดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำรวจเกษตรกรที่มีความพร้อมและทำการเกษตรในระบบมาตรฐานเกษตรปลอดภัย เพื่อแยกกลุ่ม ดังนี้		กข. วก. ส.ป.ก. กป. ปศ. พด.	ตุลาคม 65 – กันยายน 66

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน		หน่วยงาน	ระยะเวลา
	เกษตรกรรายใหม่	เกษตรกรรายเดิม		
	1) กลุ่มที่ทำการเกษตรในระบบมาตรฐานเกษตรปลอดภัยอยู่แล้ว ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย 2) กลุ่มที่มีความพร้อมที่จะทำการเกษตรในระบบมาตรฐานเกษตรปลอดภัย ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมเพื่อให้เข้าสู่กระบวนการตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัยต่อไป			
6. การส่งเสริมการตลาด	เกษตรและสหกรณ์จังหวัดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานเชื่อมโยงตลาดหรือแหล่งจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น 1) ตลาดเกษตรกร 2) ตลาดชุมชน / ร้านค้าชุมชน 3) งานกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ 4) ตลาดออนไลน์ เช่น กสก. : ตลาดเกษตรกรออนไลน์.com มกอช. : dgtfarm.com ส.ป.ก. : alro.go.th/th/coopshop อดท. : ortorkor.com กรมการค้าภายใน : agrimark.dit.go.th/ Platform อื่น ๆ : Lazada/Shopee 5) Business Matching 6) ช่องทางอื่น ๆ		กษ.จว. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เกษตรกรรายใหม่ : พฤศจิกายน 65 – กันยายน 66 เกษตรกรรายเดิม : ตุลาคม 65 – กันยายน 66

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน		หน่วยงาน	ระยะเวลา
	เกษตรกรรายใหม่	เกษตรกรรายเดิม		
7. การจัดทำฐานข้อมูล	การจัดทำฐานข้อมูลโดยการเชื่อมโยงฐานข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาและงบประมาณ เช่น 1) ข้อมูลทั่วไป พื้นที่และกิจกรรมของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ 2) การรับรองมาตรฐาน GAP / อินทรีย์ ** 3) มูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยจากการจำหน่ายในตลาดต่าง ๆ ตามที่กำหนด ** 4) บัญชีครัวเรือน (รายรับ-รายจ่าย) / บัญชีต้นทุนอาชีพ (รายได้ ต้นทุน ค่าใช้จ่าย) ** 5) การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้าของเกษตรกร (CRM) (เช่น ปริมาณ ตลาด แหล่งจำหน่าย ผู้ซื้อ) ** ** เน้นเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลของหน่วยงานที่มีอยู่เพื่อความรวดเร็วและมีความถูกต้อง		สป.กษ. (กนท. สผง. ศทส.) ตส. กสก. กป. ปศ. กข. วก. ส.ป.ก. มกอช. สศก.	ตุลาคม 65 – กันยายน 66
8. การติดตามและรายงานผล	1) การติดตามและรายงานผลความก้าวหน้าโครงการฯ 1.1) การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการฯ ส่วนกลาง ● กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน ติดตามผลการปฏิบัติงานของโครงการฯ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยรวบรวมข้อมูลจัดทำสรุปรายงาน ● จัดประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงานรายกิจกรรมและภาพรวมของโครงการ 1.2) การตรวจติดตามการดำเนินงานและสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่ สำนักตรวจราชการ โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประจำเขตตรวจราชการ ดำเนินการประสานงาน ติดตาม และชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาในการดำเนินโครงการให้สำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการในพื้นที่เขตตรวจราชการที่รับผิดชอบ		กนท. และ คณะกรรมการ บริหารโครงการ เกษตรทฤษฎีใหม่ สำนักตรวจราชการ	ตุลาคม 65 – กันยายน 66

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน		หน่วยงาน	ระยะเวลา
	เกษตรกรรายใหม่	เกษตรกรรายเดิม		
	1.3) การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการฯ ส่วนภูมิภาค ● เกษตรและสหกรณ์จังหวัดจัดทำข้อมูลเกษตรกร และรายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานตามแบบฟอร์มที่กำหนดส่งให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน ติดตามผลการดำเนินงาน (ตัดยอดทุกวันที่ 30 ของเดือน และเกษตรและสหกรณ์จังหวัดส่งผลการดำเนินงานภายในวันที่ 3 ของเดือนถัดไป) ● เกษตรและสหกรณ์จังหวัดวางแผนติดตามเกษตรกรรายเดิม และสนับสนุนเกษตรกรรายใหม่ พร้อมทั้งเสนอปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ และรายงานผลการดำเนินการจัดส่งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัดและคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ		กษ.จว. คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้าน กรมฯระดับจังหวัด และคณะทำงาน ขับเคลื่อนงานด้าน การเกษตรระดับ อำเภอ	
	2) สรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ ● จัดทำรายงานการติดตามผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายไตรมาสเสนอผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ผ่านระบบติดตามประเมินผลโครงการเชิงนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้บันทึกผลการดำเนินงาน (ตัดยอดข้อมูลทุกวันที่ 30 ของเดือนสุดท้ายของไตรมาส และรายงานผลภายในวันที่ 5 ของเดือนถัดไป) ● สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลโครงการเสนอผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์		สศก.	ตุลาคม 65 – กันยายน 66

กลไกการบริหารโครงการ

1. ส่วนกลาง

► คณะกรรมการบริหารโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ (ภาคผนวก ก)

ประธาน	:	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รองประธาน	:	อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
ฝ่ายเลขานุการ	:	ผู้อำนวยการกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพระราชดำริ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อำนาจและหน้าที่

- 1) พิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินงานและขับเคลื่อนโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ให้บรรลุตามนโยบายที่กำหนดไว้
- 2) ให้คำแนะนำ ปรีกษา แก้ไขปัญหาอุปสรรค ติดตามผลการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ และรายงานผลให้ผู้บริหารทราบอย่างต่อเนื่อง
- 3) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร
- 4) ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้การสนับสนุน ตามที่คณะกรรมการร้องขอ
- 5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2. ส่วนภูมิภาค

2.1 ระดับจังหวัด

► คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (ภาคผนวก ก)

ประธาน	:	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด
รองประธาน	:	เกษตรจังหวัด
ฝ่ายเลขานุการ	:	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

อำนาจและหน้าที่

- 1) ศึกษา วิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดที่เชื่อมโยงทิศทางการพัฒนาระดับประเทศ ภาค และกลุ่มจังหวัด เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด และแผนปฏิบัติประจำปีเสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดพิจารณา

-
- 2) วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง และสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด
 - 3) รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด รวมทั้งวิเคราะห์สถานการณ์ปริมาณและราคาสินค้าเกษตรของจังหวัด
 - 4) ติดตามปัญหาภาคการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เสนอแนวทางป้องกันและเตรียมการแก้ไขปัญหา และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรเร่งด่วน เพื่อบรรเทาเหตุและดำเนินการช่วยเหลือ
 - 5) บูรณาการ บริหารจัดการแผนงาน โครงการ งบประมาณ และทรัพยากรของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงที่อยู่ในจังหวัดเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง
 - 6) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด
 - 7) แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงานได้ตามความจำเป็นและความเหมาะสม
 - 8) เชิญหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ความเห็น และข้อเสนอแนะ รวมทั้งจัดส่งเอกสารและข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร
 - 9) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2 ระดับอำเภอ

▶ คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (ภาคผนวก ก)

ประธาน	:	เกษตรอำเภอ
ฝ่ายเลขานุการ	:	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอที่ได้รับมอบหมาย

อำนาจและหน้าที่

- 1) จัดทำแนวทางสร้างการรับรู้ ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายต่าง ๆ ในพื้นที่ และสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 2) กำหนดขอบเขตและแนวทางการเก็บข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของอำเภอ รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
- 3) ติดตามและรายงานสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อเกษตรของอำเภอ และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรเร่งด่วน
- 4) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด
- 5) เชิญหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ความเห็น และข้อเสนอแนะ รวมทั้งจัดส่งเอกสารและข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร
- 6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

การถ่ายทอดองค์ความรู้ และการสนับสนุนเกษตรกร

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้หลักการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 ที่ทรงพระราชทานไว้ นอกจากนี้ยังจะได้รับการพัฒนาอาชีพการเกษตรทางด้านการปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ ประมง ตลอดจนการเกษตรด้านอื่นๆ โดยการสนับสนุนองค์ความรู้และปัจจัยการผลิต รวมทั้งพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด พร้อมทั้งสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรโดยส่งเสริมการรวมกลุ่มการผลิต การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย และตลาดสินค้าเกษตร ดังนี้

1. การถ่ายทอดองค์ความรู้

1) เกษตรรายใหม่

ดำเนินการฝึกอบรมเพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจในหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ถูกต้อง ในเนื้อหาประเด็นหลักสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมในจำนวนเกษตรกร ศักยภาพของสถานที่ และวิทยาการที่มีอยู่ในแต่ละพื้นที่ ซึ่งมีแนวทางการสนับสนุนตามบทบาทและภารกิจของหน่วยงาน ดังนี้

1.1) หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.1.1) องค์ความรู้และการขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

▶ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดหลักการและองค์ประกอบหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในการปฏิบัติตนภายใต้หลักความรู้และคุณธรรม

ขอบเขตเนื้อหา

ความเป็นมาและความสำคัญหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักการ องค์ประกอบ ความหมาย ลำดับขั้นของการพัฒนาตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในขั้นของการพึ่งพาตนเองและขั้นก้าวหน้า ประโยชน์และการยกตัวอย่างจากการปฏิบัติตนตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละด้าน

ที่มา : องค์ความรู้และการขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2564, คู่มือโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่, หน้า 67.

1.1.2) รูปแบบของการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาการเกษตร วัตถุประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรนำความรู้ความเข้าใจหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเกษตรของตนได้

ขอบเขตเนื้อหา

นำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรมนำไปสู่การปฏิบัติ คือ การบริหารจัดการภาคการเกษตร มุ่งเน้นให้ผู้ผลิต หรือผู้บริโภค พยายามเริ่มต้นผลิตหรือบริโภคภายใต้ขอบเขต ข้อจำกัดของรายได้ หรือทรัพยากรที่มีอยู่ไปก่อน ซึ่งก็คือหลักในการลดการพึ่งพา เพิ่มขีดความสามารถในการควบคุมการผลิตได้ด้วยตนเอง และลดภาวะการณ์เสี่ยงจากการไม่สามารถควบคุมระบบตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการเลือกปฏิบัติอย่างพอประมาณ มีเหตุมีผล และสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเองและสังคม

ที่มา : รูปแบบของการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2564, คู่มือโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่, หน้า 68.

1.2) หลักสูตรส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านพืช ข้าว ประมง ปศุสัตว์ หม่อนไหม การปรับปรุงบำรุงดิน การจัดทำบัญชีครัวเรือน หรือด้านการเกษตรอื่น ๆ ตามภารกิจของหน่วยงาน และตามความต้องการของเกษตรกร

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านพืช ข้าว ประมง ปศุสัตว์ หม่อนไหม การปรับปรุงบำรุงดิน การจัดทำบัญชีครัวเรือน และด้านการเกษตรอื่น ๆ ให้เกษตรกรสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเกษตรของตนได้

ขอบเขตเนื้อหา

ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านพืช ข้าว ประมง ปศุสัตว์ หม่อนไหม การปรับปรุงบำรุงดิน การจัดทำบัญชีครัวเรือน และด้านการเกษตรอื่น ๆ

1.3) การเตรียมความพร้อมสู่การรับรองมาตรฐานความปลอดภัย

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ความเข้าใจหลักการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยมาประยุกต์ใช้ในการเตรียมความพร้อมเพื่อตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยในแปลงของตนเองได้

ขอบเขตเนื้อหา

ความเป็นมา ความสำคัญ หลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนการตรวจรับรอง และประเภทของการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับหากได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

2) เกษตรกรรายเดิม

ดำเนินการฝึกอบรมเพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจในหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นก้าวหน้าที่ถูกต้อง ในเนื้อหาประเด็นหลักสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมในจำนวนเกษตรกร ศักยภาพของสถานที่ และวิทยาการที่มีอยู่ในแต่ละพื้นที่ ซึ่งมีแนวทางการสนับสนุนตามบทบาทและภารกิจของหน่วยงาน ดังนี้

2.1 ส่งเสริมการรวมกลุ่มและการพัฒนากลุ่ม

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวคิดและหลักการของการบูรณาการเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานการสร้างเครือข่าย/กลุ่ม รวมทั้งการบริหารจัดการเครือข่าย และการขยายผลเกษตรทฤษฎีใหม่

ขอบเขตเนื้อหา

การพัฒนากลุ่ม คือ การพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะของกลุ่มเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร ในการจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล ประกอบการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมกลุ่มเพื่อลดต้นทุน เพิ่มรายได้ขยายโอกาสทางการแข่งขัน สามารถพัฒนาเกิดเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกัน

ตลอดจนการพัฒนาด้านการผลิต การแปรรูปสินค้าการเกษตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ตลาด การเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อยกระดับธุรกิจชุมชนให้สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาให้เกิดแหล่งเรียนรู้เกษตรกรต้นแบบระดับชุมชน เพื่อเป็นกลไกการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกรในชุมชน

การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น ต้องเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มและชุมชน ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งในระดับของการพึ่งพาตนเองและเกษตรกรได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถไปสู่เป้าหมายดังกล่าว นั่นคือการนำเอากระบวนการจัดตั้งกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่มในขั้นพื้นฐานไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่าย การมีส่วนร่วม การเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรให้มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูล การวิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางในการพัฒนา การแสวงหา และการจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างชาญฉลาด รวมทั้งการนำเอาองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรม และเทคโนโลยีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร ก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือทั้งในด้านเชิงธุรกิจ และสังคม ตลอดจนการดำเนินการเพื่อการพัฒนาเกษตรกรให้เข้มแข็ง ทั้งเครือข่ายในสาขาอาชีพ สนับสนุนให้เกิดผู้นำเกษตรกรที่มีความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในเวทีของการบริหารงานเกษตรในระดับต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังว่าจะเกื้อหนุนให้เกิดการสร้าง ความเข้มแข็งแก่กลุ่มเกษตรกร เพื่อพัฒนาทางการเกษตรอย่างยั่งยืน

2.2 การพัฒนาการตลาด

วัตถุประสงค์ : เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ และ ความสำคัญของการทำการตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้าที่เป็นผลผลิตของเกษตรกร

ขอบเขตเนื้อหา

การส่งเสริมด้านการตลาดให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ เป็นประเด็นที่สำคัญในการขับเคลื่อนการส่งเสริมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ให้เกิดความยั่งยืน โดยในช่วงแรกของการเริ่มดำเนินโครงการอาจยังไม่มีผลการดำเนินการด้านตลาดหรือการจำหน่ายสินค้าที่เป็นผลผลิตของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการที่ชัดเจน แต่เมื่อเกษตรกรสามารถทำการผลิตพอเพียงต่อการบริโภค มีผลผลิตปริมาณมากพอที่จะจำหน่าย ต้องมีการดำเนินการด้านการตลาดมารองรับ โดยในระยะเริ่มต้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเตรียมความพร้อมด้านตลาดเพื่อเตรียมสนับสนุนการจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรผ่านช่องทางต่างๆ ระยะต่อไปจะเป็นการส่งเสริมด้านการตลาดที่สอดคล้องกับปริมาณการผลิต ชนิดของผลผลิต และผลักดันไปสู่การรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็ง ทั้งนี้ ควรดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวทางการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ โดยกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการตลาดให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่) เป็น 4 ระยะ

2.3 เทคโนโลยีการแปรรูปสินค้าเกษตร

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะการแปรรูปสินค้าเกษตร การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า โดยเกษตรกรสามารถเลือกแนวทางในการแปรรูป การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และตราสินค้าให้เหมาะสมกับผลผลิตทางการเกษตรที่ตนเองมีอยู่ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

ขอบเขตเนื้อหา

ความสำคัญ วิธีการแปรรูปสินค้าเกษตร การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าของผลิตภัณฑ์เพื่อให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายสินค้าเกษตรได้มูลค่าเพิ่มขึ้น

2.4 การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจเกณฑ์กำหนดของมาตรฐานการปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมและเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งมีความรู้พื้นฐานด้านความปลอดภัยอาหารและการจัดการกระบวนการผลิตในแปลง/ฟาร์ม พร้อมทั้งสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์กำหนดของมาตรฐานการปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมหรือเกษตรอินทรีย์ได้ ตลอดจนมีความพร้อมที่จะขอการรับรองตามมาตรฐานสินค้าเกษตรจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ขอบเขตเนื้อหา

ความรู้พื้นฐานด้านความปลอดภัยอาหารและการจัดการกระบวนการผลิตในแปลง/ฟาร์ม เกณฑ์กำหนดของมาตรฐานการปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมและเกษตรอินทรีย์ ขั้นตอนการตรวจรับรองตามมาตรฐานการปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมและเกษตรอินทรีย์

2. การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

เกษตรกรรายใหม่

ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าสินค้าและบริการมีรูปแบบต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อให้ได้สินค้าที่มีปริมาณสูง มีคุณภาพดี มีรูปแบบต่างๆ ลดแรงงานคน เพิ่มผลผลิตได้เร็วขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลง มีกำไรมากขึ้น ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาการผลิตได้ประสบความสำเร็จ ควรให้องค์ความรู้ต่างๆ ในการพัฒนาการผลิต สิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ คือ เกษตรกรต้องมีการจัดการที่ดี และตัดสินใจที่ถูกต้องก็จะประสบความสำเร็จ มีความเสี่ยงน้อยแต่ได้ประโยชน์มากที่สุด ก่อให้เกิดรายได้ โดยเกษตรกรต้องสามารถบริหารและจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อนำมาประกอบการวางแผนรูปแบบกิจกรรมภายในแปลง/ฟาร์มของตนเอง มีการใช้ปัจจัยการผลิตภายในแปลง/ฟาร์มให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการคัดเลือกกิจกรรมการผลิตควรให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ ตลอดจนความรู้ความสามารถของเจ้าของฟาร์มในการจัดสรรทรัพยากร ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน ทุน มาใช้ในการผลิตพืช เลี้ยงสัตว์ และประมง เพื่อลดความเสี่ยง การวางแผน และงบประมาณฟาร์มในการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และประมง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดองค์ความรู้และขยายผลต่อยอดการทำการเกษตรให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ภายใต้วงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร เช่น

- 1) ปัจจัยการผลิตด้านข้าว
- 2) ปัจจัยการผลิตด้านปศุสัตว์
- 3) ปัจจัยการผลิตด้านประมง
- 4) การจัดทำบัญชีครัวเรือน

ทั้งนี้ สามารถปรับเปลี่ยนปัจจัยการผลิตได้ตามความเหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่

3. การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

เกษตรกรรายใหม่และเกษตรกรรายเดิม

1) เกษตรดีที่เหมาะสม (Good Agricultural Practice : GAP)

GAP ย่อมาจากคำว่า "Good Agricultural Practice" ซึ่งแปลว่า "เกษตรดีที่เหมาะสม" เป็นระบบที่สร้างผลผลิตตรงตามมาตรฐานคุณภาพ หรือได้คุณภาพตามที่ตลาดต้องการ โดยปฏิบัติตามคำแนะนำที่ถูกต้องตั้งแต่การเพาะปลูกจนถึงการเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การบรรจุหีบห่อ และการขนส่งเพื่อจำหน่าย ซึ่งจะทำให้ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการตกค้างของการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตลอดจนเชื้อโรคต่างๆ จึงปลอดภัยในการปฏิบัติงานและได้ผลผลิตที่ปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค ทั้งสามารถตรวจสอบและทวนสอบได้ สามารถแบ่งประเภทการรับรองออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.1) การปลูกพืชระบบ GAP : สามารถยื่นขอการรับรอง GAP พืชอาหารได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอในท้องที่ และหน่วยงานของกรมวิชาการเกษตรในท้องที่

1.2) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำระบบ GAP : สามารถยื่นขอการรับรอง GAP ได้ที่สำนักงานประมงจังหวัด หรือ ศูนย์/สถานีสังกัดกรมประมงในท้องที่ที่ฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือฟาร์มเพาะพันธุ์และอนุบาลสัตว์น้ำตั้งอยู่

1.3) ฟาร์มปศุสัตว์ ระบบ GAP : สามารถยื่นขอรับการรับรองสินค้าปศุสัตว์ได้ที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทุกแห่ง ส่วนรับรองด้านการปศุสัตว์ สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์กรมปศุสัตว์

2) เกษตรอินทรีย์

เกษตรอินทรีย์ (Organic Agriculture) หมายถึง ระบบจัดการการผลิตด้านการเกษตรแบบองค์รวมที่เกื้อหนุนต่อระบบนิเวศ รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพ วงจรชีวภาพ โดยเน้นการใช้วัสดุธรรมชาติ หลีกเลี่ยงการใช้วัตถุสังเคราะห์และไม่ใช้พืช สัตว์ หรือจุลินทรีย์ที่ได้มาจากเทคนิคการตัดแปลงพันธุกรรม (genetic modification) มีการจัดการกับผลิตภัณฑ์โดยเน้นการแปรรูปด้วยความระมัดระวังเพื่อรักษาสภาพการเป็นเกษตรอินทรีย์และคุณภาพที่สำคัญของผลิตภัณฑ์ในทุกขั้นตอน สามารถแบ่งประเภทการรับรองเกษตรอินทรีย์ได้ 2 ระบบ ได้แก่

1. ระบบการรับรองโดยบุคคลที่สาม หรือหน่วยตรวจรับรอง (Third Party Certification Body, CB) : การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ Organic Thailand กรมวิชาการเกษตรได้ริเริ่มจัดทำตรารับรองเกษตรอินทรีย์ “Organic Thailand” โดยใช้เฉพาะกับผลิตภัณฑ์พืชอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานของกรมวิชาการเกษตร ต่อมาหน่วยงานอื่นๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ได้พัฒนามาตรฐานเกษตรอินทรีย์ขึ้น รวมทั้งตรารับรองเฉพาะของตนเอง ในขณะเดียวกันสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ก็ได้พัฒนามาตรฐานเกษตรอินทรีย์ระดับประเทศขึ้น ซึ่งครอบคลุมมาตรฐานต่างๆ ของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จากประเด็นดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้เสนอขออนุมัติกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดลักษณะของเครื่องหมาย การใช้เครื่องหมาย และการแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานกับสินค้าเกษตรอินทรีย์ต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรฯ เสนอ ดังนั้นเพื่อให้สินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการตรวจรับรองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ระดับประเทศ (ที่กำหนดโดย มกอช.) ใช้ตรารับรองมาตรฐานแบบเดียวกัน กระทรวงเกษตรฯ จึงพยายามผลักดันให้ทุกหน่วยงานในกระทรวงฯ ปรับเปลี่ยนมาใช้ตรากลางเดียวกัน คือ “Organic Thailand”

2. ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems, PGS) เป็นระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์โดยชุมชน การมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็ง และต่อเนื่องของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของชุมชนภายใต้หลักการพื้นฐานความไว้วางใจซึ่งกันและกัน การเป็นเครือข่ายทางสังคม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ตามคำจำกัดความของ IFOAM)

4. การส่งเสริมการตลาด

เกษตรกรรายใหม่และเกษตรกรรายเดิม

การส่งเสริมด้านการตลาดให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ เป็นประเด็นที่สำคัญในการขับเคลื่อนการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ให้เกิดความยั่งยืน เมื่อเกษตรกรสามารถทำการผลิตพอเพียงต่อการบริโภค มีผลผลิตปริมาณมากพอที่จะจำหน่าย ต้องมีการดำเนินการด้านการตลาดมารองรับ โดยเกษตรกรและสหกรณ์จังหวัดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานเชื่อมโยงตลาดหรือแหล่งจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรผ่านช่องทางต่างๆ เช่น

- 1) ตลาดเกษตรกร
- 2) ตลาดชุมชน / ร้านค้าชุมชน
- 3) งานกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่
- 4) ตลาดออนไลน์ เช่น
กสก. : ตลาดเกษตรกรออนไลน์.com
มกอช. : dgtfarm.com
ส.ป.ก. : alro.go.th/th/coopshop
อตก. : ortorkor.com
กรมการค้าภายใน : agrimark.dit.go.th/
Platform อื่น ๆ : Lazada/Shopee
- 5) Business Matching
- 6) ช่องทางอื่น ๆ

ส่วนที่ 3

การติดตามและรายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ติดตามในทุกขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อติดตามความสำเร็จของงาน และหาโอกาสในการปรับปรุง เพื่อให้การปฏิบัติงานของโครงการดีขึ้น ดังนี้

1. การติดตามและรายงานผลความก้าวหน้าโครงการฯ

1) การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการฯ ส่วนกลาง

1.1) กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืนติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยรวบรวมข้อมูลจัดทำสรุปรายงาน

1.2) จัดประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงานรายกิจกรรมและภาพรวมของโครงการ

2) การตรวจติดตามการดำเนินงานและสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่

สำนักตรวจราชการ โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประจำเขตตรวจราชการ ดำเนินการประสานงาน ติดตาม และชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาในการดำเนินโครงการให้สำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการในพื้นที่เขตตรวจราชการที่รับผิดชอบ

3) การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการฯ ส่วนภูมิภาค

3.1) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดจัดทำข้อมูลเกษตรกร และรายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานตามแบบฟอร์ม (ภาคผนวก ค) ส่งให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืนติดตามผลการดำเนินงาน (ตัดยอดทุกวันที่ 30 ของเดือน และเกษตรและสหกรณ์จังหวัดส่งผลการดำเนินงานภายในวันที่ 3 ของเดือนถัดไป)

3.2) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดวางแผนติดตามเกษตรกรรายเดิม และสนับสนุนเกษตรกรรายใหม่ พร้อมทั้งเสนอปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ และรายงานผลการดำเนินการตามข้อ 3.1 จัดส่งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัดและคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ

2. สรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ โดยศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

1) จัดทำรายงานการติดตามผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายไตรมาส เสนอผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ผ่านระบบติดตามประเมินผลโครงการเชิงนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้บันทึกผลการดำเนินงาน (ตัดยอดข้อมูลทุกวันที่ 30 ของเดือนสุดท้ายของไตรมาส และรายงานผลภายในวันที่ 5 ของเดือนถัดไป)

2) จัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลโครงการเสนอผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ขั้นตอนการติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่)

1. ส่วนกลาง

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินงาน
1. กำหนดแนวทางติดตามงาน การประเมิน และแก้ไขปัญหา	คณะกรรมการบริหารโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	ต.ค. 65 - ม.ค. 66
2. ประสานงาน ติดตาม และชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาในการดำเนินโครงการให้สำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการในพื้นที่เขตตรวจราชการที่รับผิดชอบ	สำนักตรวจราชการ	ตามแผนการตรวจราชการและตามความเหมาะสมของสถานการณ์
3. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฯ เสนอคณะกรรมการบริหารโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน (สป.กษ.)	ต.ค. 65 - ก.ย. 66 (ผ่านระบบติดตาม)
4. สรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ ในภาพรวม	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	ก.ย. 66

2. ส่วนภูมิภาค

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินงาน
1. ประสานงาน ติดตาม และชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาในการดำเนินโครงการให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ	กษ.จว. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ต.ค. 65 - ก.ย. 66 (เป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม)
2. รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานในพื้นที่ทุกเดือนส่งให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน ติดตามผลการดำเนินงาน (ตัดยอดทุกวันที่ 30 ของเดือน และส่งผลการดำเนินงานภายในวันที่ 3 ของเดือนถัดไป)	กษ.จว. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ต.ค. 65 - ก.ย. 66
3. สรุปผลความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด/อำเภอ	กษ.จว.	ทุกครั้งที่มีการจัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด/อำเภอ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ▶ คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ 2386/2562
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่
ลงวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562
 - ▶ คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ 978/2564
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด
คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอและ
คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร
ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564
-

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๒๓๗๖/ ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๙๒๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ไว้แล้ว นั้น

เนื่องจากได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม และมีการบูรณาการจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงยกเลิกคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๙๒๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
๒. อธิบดีกรมชลประทาน	รองประธานกรรมการ
๓. อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	รองประธานกรรมการ
๔. อธิบดีกรมการข้าว	กรรมการ
๕. อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	กรรมการ
๖. อธิบดีกรมประมง	กรรมการ
๗. อธิบดีกรมปศุสัตว์	กรรมการ
๘. อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๙. อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
๑๐. อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	กรรมการ
๑๑. อธิบดีกรมหม่อนไหม	กรรมการ
๑๒. เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	กรรมการ
๑๓. เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	กรรมการ
๑๔. เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๗. ผู้อำนวยการองค์การสะพานปลา	กรรมการ
๑๘. ผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๙. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	กรรมการ
๒๐. ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร	กรรมการ

๒๑. ผู้อำนวยการสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	กรรมการ
๒๒. ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๒๓. ผู้อำนวยการกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ และเลขานุการ
๒๔. ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๕. ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพระราชดำริ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- ๑) พิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินงานและขับเคลื่อนโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ให้บรรลุตามนโยบายที่กำหนดไว้
 - ๒) ให้คำแนะนำ ปรีกษา แก้ไขปัญหาอุปสรรค ติดตามผลการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ และรายงานผลให้ผู้บริหารทราบอย่างต่อเนื่อง
 - ๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร
 - ๔) ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้การสนับสนุนตามที่คณะกรรมการร้องขอ
 - ๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ที่ ๘๗๗/๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด
คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ
และคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีคำสั่งที่ ๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ คำสั่งที่ ๑๐/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และคำสั่งที่ ๘๓๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation) และคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและแก้ไขปัญหาการเกษตรระดับอำเภอ (Operation Team) และคณะกรรมการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด และระดับอำเภอมีความเป็นเอกภาพ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงมีการปรับปรุง กลไกการขับเคลื่อนงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัดขึ้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ของคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงให้ยกเลิกคำสั่ง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑๐/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๘๓๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ และคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

องค์ประกอบ

๑. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ประธานกรรมการ
๒. เกษตรจังหวัด	รองประธานกรรมการ
๓. หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัด รวมถึงราชการส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นแต่มีหน้าที่รับผิดชอบในจังหวัดนั้นด้วย	กรรมการ
๔. หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	กรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่...

อำนาจหน้าที่

๑. ศึกษา วิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดที่เชื่อมโยงทิศทางการพัฒนาระดับประเทศ ภาค และกลุ่มจังหวัด เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด และแผนปฏิบัติประจำปี เสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดพิจารณา
๒. วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง และสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด
๓. รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด รวมทั้ง วิเคราะห์สถานการณ์ปริมาณและราคาสินค้าเกษตรของจังหวัด
๔. ติดตาม ปัญหาภาคการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เสนอแนวทางป้องกันและเตรียมการแก้ไขปัญหา และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรเร่งด่วน เพื่อบรรเทาเหตุและดำเนินการช่วยเหลือ
๕. บูรณาการ บริหารจัดการแผนงาน โครงการ งบประมาณ และทรัพยากรของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงที่อยู่ในจังหวัด เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง
๖. รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด
๗. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานได้ตามความจำเป็นและความเหมาะสม
๘. เชิญหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ความเห็น และข้อเสนอแนะ รวมทั้งจัดส่งเอกสารและข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร
๙. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ

องค์ประกอบ

๑. เกษตรอำเภอ

ประธานคณะทำงาน

๒. หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ หรือผู้แทนของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกอบด้วย กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ ผู้แทนสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

คณะทำงาน

๓. นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอที่ได้รับมอบหมาย

คณะทำงานและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำแนวทางสร้างการรับรู้ ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายต่าง ๆ ในพื้นที่ และสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒. กำหนดขอบเขตและแนวทางการเก็บข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของอำเภอ รวมทั้ง ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
๓. ติดตามและรายงานสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อเกษตรกรของอำเภอ และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรเร่งด่วน

๔. รายงานผล...

๔. รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

๕. เชิญหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ความเห็น และข้อเสนอแนะ รวมทั้งจัดส่งเอกสารและข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องตามที่คณะทำงานเห็นสมควร

๖. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

สำหรับค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ ให้เบิกจ่ายจากงบดำเนินงานของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓. คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

องค์ประกอบ

๑. ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
๒. ปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานคร กรมปศุสัตว์	รองประธานกรรมการ
๓. ผู้แทนกรมการข้าว	กรรมการ
๔. ผู้แทนกรมชลประทาน	กรรมการ
๕. ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
๖. ผู้แทนกรมหม่อนไหม	กรรมการ
๗. ผู้แทนการยางแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๘. ผู้แทนองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร	กรรมการ
๙. ผู้แทนสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑๐. ผู้แทนประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร กรมประมง	กรรมการ
๑๑. ผู้แทนสถานีพัฒนาที่ดินกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑๒. ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑	กรรมการ
๑๓. ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๒	กรรมการ
๑๔. ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๗	กรรมการ
๑๕. หัวหน้ากลุ่มเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการและ เลขานุการ
๑๖. หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานคร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ศึกษา วิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดที่เชื่อมโยงทิศทางการพัฒนาระดับประเทศ ภาค และกลุ่มจังหวัด เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด และแผนปฏิบัติประจำปี เสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดพิจารณา

๒. วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง และสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด

๓. รวบรวม...

๓. รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด รวมทั้ง วิเคราะห์สถานการณ์ปริมาณและราคาสินค้าเกษตรของจังหวัด

๔. ติดตาม ปัญหาภาคการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เสนอแนวทางป้องกันและเตรียมการแก้ไขปัญหา และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรเร่งด่วน เพื่อบรรเทาเหตุและดำเนินการช่วยเหลือ

๕. บูรณาการ บริหารจัดการแผนงาน โครงการ งบประมาณ และทรัพยากรของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงที่อยู่ในจังหวัด เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง

๖. รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของกรุงเทพมหานคร

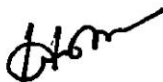
๗. แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงานได้ตามความจำเป็นและความเหมาะสม

๘. เชิญหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ความเห็น และข้อเสนอแนะ รวมทั้งจัดส่งเอกสารและข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

๙. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ภาคผนวก ข

<https://s.moac.go.th/my26Qy>
